

Ministerieel besluit tot voorlopige bescherming als monument van de kasseiweg Nerm (Buurtweg nr. 18) in Hoegaarden

Rechtsgronden

Dit besluit is gebaseerd op:

- het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, artikel 6.1.1;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 25 juli 2014 tot delegatie van beslissingsbevoegdheden aan de leden van de Vlaamse Regering, artikel 6, 1°;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 2 oktober 2019 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, artikel 8, §1, 2°.

Procedurestappen en vormvereisten

Dit besluit kwam tot stand volgens de procedurestappen en de vormvereisten, beschreven in:

- het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, artikel 6.1.1 tot en met 6.1.8,
- het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014, artikel 6.2.1.

De volgende procedurestappen en vormvereisten zijn vervuld:

- de erfgoedwaarden zijn onderzocht;
- de resultaten van het onderzoek zijn opgenomen in een beschermingsdossier;
- advies over de bescherming van het onroerend goed werd gevraagd aan:
 - het college van burgemeester en schepenen van Hoegaarden op 13 november 2023,
 - de departementen of agentschappen van de Vlaamse overheid bevoegd voor omgeving, mobiliteit en openbare werken en landbouw en visserij op 13 november 2023,
 - de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed op 13 november 2023.
- de behandeling van de adviezen is opgenomen als bijlage bij dit besluit;
- de zakelijkrechthouders zijn op de hoogte gebracht van het ontwerp van de voorlopige bescherming op 13 november 2023;
- de zakelijkrechthouders gaven geen opmerkingen;
- de behandeling van de opmerkingen van de zakelijkrechthouders is opgenomen als bijlage bij dit besluit.

Motivering

Het monument kasseiweg Nerm (Buurtweg nr. 18) in Hoegaarden is van algemeen belang wegens de volgende erfgoedwaarden:

- de historische waarde:

De kasseiweg is een zeldzaam en goed bewaard voorbeeld van een landelijke holle weg met homogene kasseibestrating in een agrarische omgeving. De weg maakt nog steeds deel uit van het historisch netwerk van wegen die de verschillende gehuchten ten westen van Hoegaarden met elkaar en de akkers verbonden en refereert aan het ruraal landschap uit het verleden. Het historisch tracé is ongewijzigd en vormt als intact gebleven holle kasseiweg een gaaf en herkenbaar voorbeeld van een specifiek wegtype uit het verleden.

De kasseibestrating getuigt van de evolutie van de wegenbouw en infrastructuurwerken in Vlaanderen tijdens de 19de en 20ste eeuw en van de aanpak van de gefaseerde verharding van buurtwegen door de lokale gemeenschappen. Als holle weg en belangrijke landbouwgebruiksweg kreeg de verharding van dit wegtracé op het einde van de 19de eeuw voorrang op andere wegen met het oog op een betere toegankelijkheid.

De aanleg van de weg in Tiense kwartsiet refereert aan de ontginning van dit materiaal in lokale groeves en het veelvuldig gebruik ervan als kasseibestrating in deze regio tijdens de 19de en 20ste eeuw;

- de technische waarde:

De kasseiweg is volledig aangelegd in Tiense kwartsiet met een herkenbaar licht tonrond profiel. De kasseien zijn aangelegd in onregelmatig verband met een waterdoorlatend wegdek en afgeboord door in de lengte geplaatste boordstenen in Tiense kwartsiet en Petit Granit. Het gekasseide wegdek loopt deels tussen parallelle langsgrachten. De fundering, de langs- en dwarsprofielen en de afboording van de weg zijn uitgesproken technische kenmerken die getuigen van een grote technische vakbekwaamheid waar vandaag nog weinig voorbeelden van bewaard zijn. De kasseibestrating en de techniek van wegverharding zijn exemplarisch voor de oude landelijke wegenbouw;

- de esthetische waarde:

De vormgeving, het homogeen materiaalgebruik en de vakbekwame aanleg zorgen voor een hoge esthetische belevingswaarde. De rurale context verleent het ensemble van de kasseiweg bijkomend een rustiek karakter. De steile taluds met hakhout in de holle weg versterken de contextwaarde en geven de kasseiweg als geheel een bijzondere visuele kwaliteit;

- de ruimtelijk-structurerende waarde:

Het wegtracé volgt het natuurlijk reliëf en werd aangelegd op de rand van de beekvallei. Deze specifieke inplanting zorgt voor een unieke wisselwerking tussen de kasseiweg en het landschap rondom. De houtige beplanting op de taluds geeft de holle kasseiweg een beeldbepalend karakter in de omgeving die door uitgestrekte en open akkers wordt gedomineerd.

DE VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING,
WONEN EN ONROEREND ERFGOED BESLUIT:

Artikel 1. De volgende onroerende goederen worden voorlopig beschermd als monument:

Kasseiweg Nerm (Buurtweg nr. 18), Hoegaarden, bij het kadaster bekend als: Hoegaarden, 1ste afdeling, sectie F, deel uitmakend van het openbaar domein.

Het plan met de aflijning en de plaats van aanplakking van het bericht over het openbaar onderzoek is opgenomen als bijlage bij dit besluit.

De fotoregistratie van de fysieke toestand van het monument is opgenomen als bijlage bij dit besluit.

Art. 2. De erfgoedwaarden van het monument zijn:

- 1° historische waarde;
- 2° technische waarde;
- 3° esthetische waarde;
- 4° ruimtelijk-structurende waarde.

De erfgoedelementen en de erfgoedkenmerken van het monument zijn:

- 1° kasseiweg:
 - a) Verharding met kasseien in Tiense kwartsiet met overwegend vierkante vorm in onregelmatig verband;
 - b) Licht tonrond profiel van 3 m breed met boordstenen in Tiense kwartsiet en Petit Granit;
 - c) Open voegen met los zand en waterdoorlaatbare fundering;
 - d) Parallele langsrachten;
- 2° bermen:
 - a) Grazige bermen;
 - b) Steile taluds met hakhout van es, veldesdoorn, hazelaar en els en opgaande eik en kers in de holle weg.

Art. 3. De beheersdoelstellingen voor het monument zijn:

- 1° het behouden, goed beheren en vakkundig herstellen van de technische kenmerken van de kasseiweg met respect voor de historische wegopbouw en het aanwezige steenmateriaal;
- 2° het voeren van een bermbeheer dat gericht is op het in stand houden en verbeteren van de aanwezige bermvegetaties;
- 3° het behouden en goed beheren van de taluds en beplantingen;
- 4° het vermijden van intensief weggebruik met gemotoriseerde voertuigen en zwaar verkeer met uitzondering van landbouwvoertuigen.

Art. 4. De zakelijkrechthouder en de gebruiker houden het monument in stand en onderhouden het door:

- 1° het monument als een goede huisvader te beheren en de nodige voorzorgsmaatregelen te nemen tegen schade door brand, blikseminslag, diefstal, vandalisme, wind of water;
- 2° de toestand van het monument regelmatig te controleren;
- 3° regulier onderhoud uit te oefenen;
- 4° onmiddellijk passende consolidatie- en beveiligingsmaatregelen te nemen in geval van nood.

Art. 5. Een toelating is vereist voor de volgende handelingen aan of in het monument:

- 1° elke reliëfwijziging van de bodem, wijziging van het hydrografisch netwerk of ander werk of handelingen die een nadelige impact kunnen hebben op de erfgoedelementen;
- 2° het plaatsen, slopen, verbouwen of heropbouwen van een constructie;
- 3° het organiseren van evenementen, die het normaal gebruik van het beschermd monument overstijgen;

- 4° het aanbrengen, vervangen of wijzigen van opschriften, publiciteitsinrichtingen of uithangborden;
- 5° het plaatsen of wijzigen van straatmeubilair, met uitzondering van niet-aard- en niet-nagelvaste elementen en verkeersborden vermeld in artikel 65 van de wegcode (Koninklijk Besluit van 1 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en van het gebruik van de openbare weg);
- 6° het uitvoeren van de volgende omgevingswerken:
- a) het aanplanten, vellen, rooien of ontstronken van bomen en struiken in de wegbermen;
 - b) het plaatsen of wijzigen van bovengrondse en ondergrondse nutsvoorzieningen en leidingen;
 - c) het plaatsen of wijzigen van afsluitingen;
 - d) het aanleggen, structureel en fundamenteel wijzigen of verwijderen van wegen en paden;
 - e) het aanleggen of wijzigen van verharding of het uitbreiden van bestaande verhardingen.

Er is geen toelating vereist voor:

1° regulier onderhoud;

2° passende consolidatie- en beveiligingsmaatregelen in geval van nood.

Brussel, 26/02/24

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Getekend door: Matthias Diependaele (Sig)
Getekend op: 2024-02-26 14:21:19 +01:00
Reden: Ik keur dit document goed

Matthias DIEPENDAELE